

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

Nr 4543
LUBELSKIE

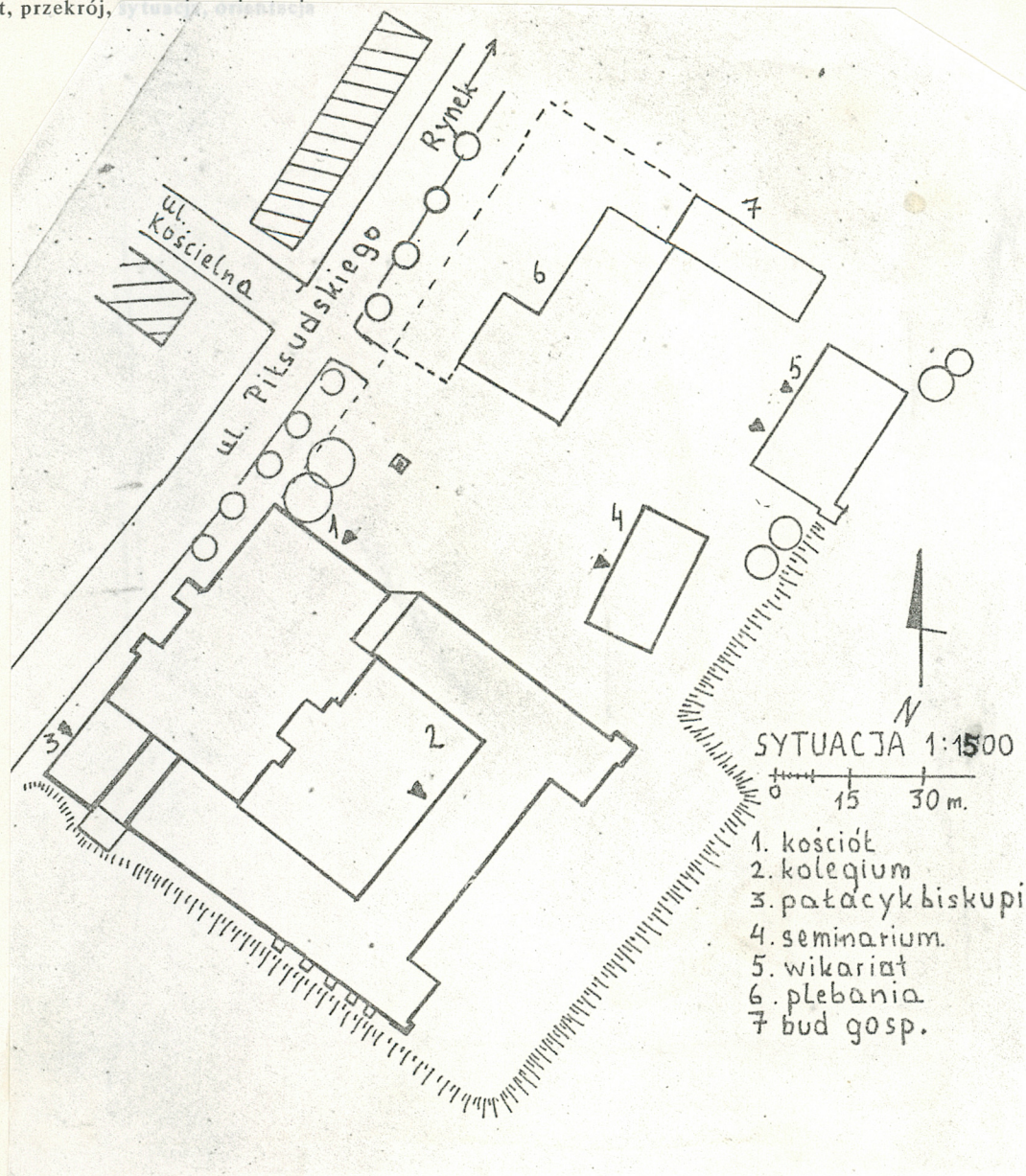
1. Obiekt 568 KOŚCIÓŁ I ZESPÓŁ KLASZTARNY JEZUITÓW
/OB. KOŚCIÓŁ PAR. PW. ŚW. FRANCISZKA KSAWEREGO, BUDYNKI MIESZK. I MUZEUM/ 1 poł. XVIII w.

2. Czas powstania
k. XVII

3. Miejscowość

K R A S N Y S T A W

11. Zdjęcia, rzut, przekrój,

4. Adres ul. Piłsudskiego 3,5
/d. Nocznickiego/

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo .....chełmskie.....

gmina .....Krasnystaw.....

pow. KRASNYSTAW

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

województwo .....lubelskie.....

powiat .....krasnostawski.....

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Franciszka Ksawerego
ul. Piłsudskiego 3
/cd. w poz. 12/

9. Użytkownik i jego adres

j.w.
Muzeum Regionalne
ul. Piłsudskiego 3

10. Rejestr zabytków

Nr A.15/147..... data 16.01.1967.....

Jezuici zostali sprowadzeni w 1685 r. przez bpa chełmskiego Stanisława Świącickiego i pierwotnie osadzeni przy kaplicy św. Anny przy kościele katedralnym. Otwarcie szkoły jezuickiej nastąpiło w 1688 r. Budowę gmachów jezuickich wraz z kościołem rozpoczęto w końcu XVII w. i trwała przez 1 poł. XVIII w. Głównymi fundatorami byli Potoccy: Krystyna z Lubomirskich i jej mąż Feliks kasztelan krakowski, starosta krasnostawski, a następnie ich dzieci - Michał wojewoda wołyński, starosta krasnostawski i Marianna 1° Jabłonowska, 2° Tarłowa. Kościół i klasztor wzniesione zostały w l. 1695-1717 wg proj. arch. Jana Husa i Jana Delamarsa. Bursa otwarta w 1713 r., seminarium oddane do użytku w 1739 r., kolegium w 1720, konsekracja kościoła w 1741. Jako jeden z gmachów jezuickich wzniesiony został w 1 poł. XVIII w. tzw. pałacyk biskupi /w l. 1780-1826/ rezydencja biskupów chełmskich/ oraz budynek wikariatu /ok. poł. XVIII w. ?/. Po kasacie zakonu w 1773 r. kościół zamieniono na katedralny /1776-1826/, a następnie parafialny. Kolegium zajęte przez kapitułę, wkrótce adaptowane na szpital wojskowy, następnie zajmowane przez różne urzędy i mieszkania kwaterunkowe. Obecnie jest m.in. siedzibą Muzeum Regionalnego. /por. karty szczegółowe/.

cd. z po. 8 i 9

Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krasnymstawie
ul. Piekarskiego 3
/użytkow. jako mieszkania kwaterunkowe.

Sytuacja. Dawny zespół gmachów jezuickich wraz z kościołem usytuowany jest na pd.-zach. od rynku miasta, przy jednej z głównych ulic - Piłsudskiego /d. Nocznickiego/ wybiegającej z pd.-zach. narożnika rynku. Zespół zabudowań pojezuickich usytuowany został po pd.-wsch. stronie ulicy, od pd.-wsch. i zach. teren silnie opada w kierunku doliny rzeki Wieprz, znajdują się tu ogrody i pola uprawne.

Kompozycja. Zespół gmachów kolegium wraz z kościołem tworzy czworobok zabudowań z dziedzińcem wewnętrznym usytuowany elewacją boczną kościoła /pn.-zach./ i elewacją frontową tzw. pałacyku biskupiego w linii zabudowy ulicy. Elewacja frontowa kościoła i klasztoru poprzedzone obszernym dziedzińcem, na który wjazd od strony ulicy. Zamknięcie kompozycyjne dziedzińca od strony pd.-wsch. stanowi budynek dawnego seminarium usytuowany nieco ukośnie /elewacją frontową zwrócony w stronę fasady kościoła/. Na dziedzińcu na osi wejścia do kościoła ustawiona kamienna figura M. Boskiej /otoczona metalowym ogrodzeniem/. Od frontu oraz częściowo od pn.-wsch. dziedziniec otoczony metalowym ogrodzeniem na podmurówce z muryrowanymi filarami po obu stronach bramy wjazdowej od ulicy i bramą prowadzącą na podwórze gospodarcze. W pobliżu podwórza gospodarczego od pd.-wsch. usytuowany jest budynek d. wikariatu - związany z XVIII-wieczną zabudową zespołu pojezuickiego. Na terenie podwórza dawne i nowsze budynki gospodarcze. Po pn.-wsch. stronie dziedzińca - naprzeciwko elewacji frontowej kościoła i klasztoru usytuowany nowy budynek plebanii otoczony ogrodem. Przy bramie wjazdowej oraz budynku seminarium i od tyłu skrzydeł klasztornych niewielkie skupiska zieleni wysokiej. Głównym akcentem kompozycyjnym i wysokościowym całego założenia jest bryła kościoła dominująca nad pozostałą zabudową swoją dwuwieżową fasadą o wieżach zwieńczonych figurami świętych.

<p>14. Kubatura</p> <p>w kartach szczegółowych</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne, klasztorne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne, mieszkalne siedziba muzeum</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania zespołu pod względem ilości istniejących obiektów - dobry. Zespół zachowany w mało przekształconym układzie kompozycyjnym /zmiany w części gospodarczej/</p> <p>Stan zachowania poszczególnych obiektów w kartach szczegółowych.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T. VIII woj. lubelskie, z. 8 pow. krasnostawski, Warszawa 1964, s. 16-24

25. Opracował

tekst ..... mgr Bożena Stanek-Lebioda, XI. 1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... mgr Kazimierz Słowik, XI. 1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. .... J.W. ....
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów .....
PSOZ Chełm

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

Wkładka nr 1

1. Miejscowość

Krasnystaw

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół i zespół klasz-
torny jezuitów

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

plan orientacyjny i fotografie

Fot.1 Widok od pn.-wsch.

Fot.2 Widok od pd.-wsch.

Wkładkę założył: B.Stanek-Lebioda, XI.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Chełm

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

Fot.3 Widok od pn.-wsch. na kościół
i nową plebanię

Fot.4 Widok od pd.-zach.

Fot.5 Widok na dziedziniec przed
kościółem od pn.-zach.

Fot.6 Widok na zespół od pd.

